

Účetnictví a rozborů ve VS

Garant: Ing. Hana Jurajdová, Ph.D.
katedra veřejné ekonomie (dveře 525)
hanaj@econ.muni.cz raději
jurajdova@trialog-brno.cz
Tel.: 723 570 151

Vyučující předmětu dle setkání:

- 1. Hana Jurajdová / Jakub Pejcal, KVE; téma: opakování pojmů, ZoÚ, vyhláška 504/2012 tj.
  - **Nevýdělečné organizace**

- 2. Irena Opluštilová, KRES; téma:
  - **Účetnictví ÚSC, rozpočtová skladba**

- 3. Hana Jurajdová, KVE; téma:
  - **Účetnictví OSS, finanční analýza, zdaňování**

Zakončení předmětu

Písemná zkouška:

- a) **účetnictví neziskových organizací**, tj. teorie včetně zaúčtování konkrétních účetních případů (viz Jurajdová)
- b) **účetnictví územních samosprávných celků**, tj. teorie včetně účetních případů (viz Opluštilová)

Celková známka bude průměr ze dvou testů.
Podmínka: z žádného testu nemůže být hodnocení F.

Vymezení prostoru

„nestátní“ sektor

= nevýdělečné organizace

Patří sem:

- Občanská sdružení = spolky
- Obecně prospěšné org.
- Nadace a nadační fondy
- Círky a nábož. spol.
- Komory
- Aj.

„státní“ sektor

= veřejná správa

Patří sem:

- Organizační složky státu
  - Územní samosprávné celky
  - Příspěvkové organizace
-

Výuka – 1. setkání

KVE – Jurajdová

Obsah:

■ Nevýdělečné organizace

■ Jednoduché účetnictví

■ Podvojně účetnictví, tj. vyhláška
504/2002

Zjednodušený rozsah podvojněho účetnictví

Plný rozsah podvojněho účetnictví

Výuka – 2. setkání

□ KRES – Opluštilová

□ Obsah:

- Účetnictví organizací veřejného sektoru, tj. vyhláška 410/2009:
    - Územní samosprávné celky
    - Příspěvkové organizace
  - Rozpočtová skladba
-

Výuka – 3. setkání

- KVE – Jurajdová
  - Účetnictví organizační složky státu
    - Historie
    - současnost
  - Daň z příjmů právnických osob
  - Ostatní daně
  - Opakování
  - Organizace zkoušení
-

Pojem: ÚČETNICTVÍ

- 1. „**manažerské**“ účetnictví
- 2. „**daňové +- jednoduché**“
účetnictví
- 3. „**podvojně = finanční**“
účetnictví

Ad 1. Manažerské účetnictví

- ❑ Cíl: pro rozhodování manažerů
- ❑ V užším pojení: nákladové, vnitroorganizační účetnictví
- ❑ Není právně upraveno
- ❑ Mezi nástroje patří např. kalkulace, rozpočetnictví, plánování aj.

Ad 2. Daňové x Jednoduché Ú

- Cíl: zjistit základ daně z příjmů
- Daňové „účetnictví“ pro **fyzické osoby!**, upraveno zákonem o daních z příjmů, nástrojem je daňová evidence
- Jednoduché účetnictví pro **právnícké osoby** (viz § 38a ZoÚ)!!!!, dle již neplatné právní úpravy, vyhláška 507/2012

Kdo vede jednoduché účetnictví

□ § 38a

- **Občanská sdružení = spolky**, jejich organizační jednotky, které mají právní subjektivitu, **círky a náboženské společnosti** nebo církevní instituce, které jsou církevní právnickou osobou, a **honební společenstva** mohou vést účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb., pokud jejich celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou **3 000 000 Kč**; přitom se na ně vztahují ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a jeho prováděcích právních předpisů, která upravují účtování v soustavě jednoduchého účetnictví, ve znění účinném k **31. prosinci 2003**.

Právní úprava jednoduchého Ú

- Právní úprava k 31. 12. 2003!
- Vyhláška č. 507/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví

Knihy jednoduchého účetnictví

- Peněžní deník
- Kniha pohledávek a závazků
- Další knihy dle potřeb, tj. např.
  - Inventární karty (kniha dlouhodobého majetku)
  - Kniha finančního majetku
  - Kniha cenin
  - Kniha DPH (kniha pro sledování nepřímých daní)
  - Skladové karty (kniha zásob)
  - Mzdová agenda (mzdové listy, rekapitulace mezd)

Peněžní deník by měl informovat o:

- ❑ **Příjmech a výdajích** peněžních prostředků v **hotovosti** a jejich zůstatcích
- ❑ **Příjmech a výdajích** peněžních prostředků u **finančních institucích** a jejich zůstatcích
- ❑ **Průběžných položkách**
- ❑ **Úhrnech příjmů a výdajů** od počátku účetního období ke konci každého kalendářního měsíce a při uzavírání deníku

Zápisy v deníku

- Umožňují zjistit po skončení zdaňovacího období dílčí základy daně z příjmů, popř. příjmy a výdaje podle jednotlivých činností v souladu s požadovaným členěním pro účely daně z příjmů,
- Umožňuje zjistit hospodářské výsledky v členění požadovaném zvláštními právními předpisy

Účtování v peněžním deníku

- ❑ Počáteční zůstatky se uvádějí vždy před započítáním účtování a na počátku každého měsíce
- ❑ Průběžné položky – co to je?
- ❑ Dostatek volných sloupců u příjmů a výdajů, aby organizace mohla tyto použít podle vlastní potřeby a činnosti

V deníku se neúčtují:

- Operace charakteru předpisu plateb, odvodů, vystavených a přijatých faktur

Poznámka: ukázka peněžního deníku?

Výkazy

- Výkaz o **majetku a závazcích** (viz ukázka)
- Výkaz o **příjmech a výdajích** (viz ukázka)

Účetnictví

- **Jednoduché**
(účetnictví?)

- Výdaje a Příjmy

- Základ daně

- Tok finančních prostředků

- Knihy: peněžní deník, evidence

- **Podvojně**

- Náklady a Výnosy

- Zobrazení skutečnosti

- Zásada podvojnosti

- Zásada souvztažnosti

- Knihy: deník, hlavní kniha, analytické knihy

Ad 3. Podvojn  = finan n   

□ Cíl:

A) sledovat stav a pohyb **majetku** =
aktiv, sledovat stav a pohyb **zdrojů**
majetku = pasiv

B) zjistit hospodaření s majetkem
(pojmy **náklady** a **výnosy**)

Příklad:

- Založena firma s vkladem v hotovosti 20.000,- Kč, bylo nakoupeno zboží za 13.000,- Kč a prodáno za hotové za 15.000,- Kč (jeho nákupní hodnota byla 12.000,- Kč).
- *Příklad zhodnoťte z pohledu změn v rozvaze a z pohledu hospodaření a toku finančních prostředků. Využijte i účetních knih.*

Řešení:

□ **Ad 1. Rozvaha na začátku období:**

Peněžní prostředky	20.000,-	Vlastní vklad	20.000,-
--------------------	----------	---------------	----------

□ **Rozvaha na konci období:**

Peněžní prostředky	22.000,-	Vlastní vklad	20.000,-
Zboží	1.000,-	Zisk	3.000,-
Majetek celkem	23.000,-	Zdroje celkem	23.000,-

□ **Ad 2. Výkaz zisku a ztráty**

Náklady	12.000,-	Tržby	15.000,-
Zisk	3.000,-		

Peněžní tok (cash flow)

□	Počáteční stav peněžních prostředků		20.000,-
□	Úbytek peněžních prostředků	-	13.000,-
□	Přírůstek peněžních prostředků (tržby)	+	15.000,-
□	Konečný stav peněžních prostředků		22.000,-

Opakování pojmů v účetnictví

- Účetní výkazy
  - Rozvaha
  - Výkaz zisku a ztráty
- Účetní knihy
  - Hlavní kniha
  - rozvaha
- Účetní doklady
  - X daňové doklady